

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se račun po tarifu v petini; za naslove s debilimi črkami se plačajo prestopi, kolikor obsega navadnih vrst. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, mači oglašit itd. se računajo po pogodu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu, ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nepravilno se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naznake, reklamacije in oglašje sprejema uredništvo ulice Caserma št. 13. celotno št. 3. II. nadst. Narodno in oglašje je plačevati leče Trst. Odprte reklame niso za prosti pošiljati.

Izjava slovenske krščansko-narodne zveze.

Načelnik slovenske krščansko-narodne zveze, posl. dr. Šusteršič, je podal v včerajšnji seji zbornice poslancev nastopno izjavo: Slovenska krščansko-narodna zveza mi je naročila, da označim svoje stališče glede na programatično izjavo ministra-predsednika, oziroma njegovega kabineta.

Naše stališče je označeno po naših znanih načelih ter s tem, da smo v organizovani zvezi s strankami desnice. Mi bodemo vstrajali neomajno tudi v bodoče na adresnem programu strank večine, za katerega vresničenje se trudimo v zvezi z drugimi strankami desnice. Stoječi v tej krepki parlamentarni zvezi mirno gledamo na razvoj dogodkov v prihodnosti. Sedanji vladi nasproti stojimo mi neodvisni in popolno brez predsodkov.

Vladina izjava sama ni mogla odgovarjati našim željam, ker se je sukala le v splošnih izrazih, ki se morejo, kakor je že dano strankarsko stališče, razlagati različno, da: celo nasprotujoče si.

Razven tega pa pogrešamo v tem programu marsičesa, kar bi po našem prepričanju moralo stati v korist države in narodov v programu vsake avstrijske vlade.

Pred vsem pogrešamo, da se ne povdarja oni moment, na kateri treba v sedanji dobi, ko so politične in socialne razmere zelo zmedene ter je spodbopana vsa avtoriteta, pokladati največjo važnost, namreč verski moment kakor podlaga avtoritete, reda in miru.

Mi pogrešamo, da vlada ni določno in nedvoumno označila svojega stališča glede na rednih vprašanj v smislu popolne enakopravnosti in enakopravnosti vseh narodov v državi. To je jedna najvažnejših in najbolj nujnih zahtev naše zveze, v kateri so zbrani zastopniki v pra-

vicah prikrajšanih, da ne rečem zatiranih narodnostij, ki so večidel po vseh deželah, koder bivajo, prisiljene bojevati obupen boj za svoj obstanek.

Mi opozarjamo le, da navedemo nekaj vzgledov, na že večkrat v zbornici pojasnovane prežalostne, dan za dnem hujše in neznosne razmere Slovencev in Hrvatov v Primorju, Slovencev na Koroškem in Štajerskem. — Jednako nepovoljne so razmere za Maloruse v Bukovini, kjer se ne ozirajo na njih politične, kulturne, narodne in celo verske ozire. Pa tudi v Galiciji se razmere za Maloruse ne morejo imenovati povoljne. Res je, da se je v zadnjih letih narodna nasprotstvo v Galiciji nekoliko ublajilo mej Malorusi in Poljaki, vendar se vladi in njenim organom, vzlasti nižim, ne more prihraniti očitanje, da je bila njih naklonjenost narodnemu razvoju Malorusov zelo pomanjkljiva, kar pa sme na podlagi enakopravnosti zahtevati vsaki narod od vlade in njenih organov.

Vsemu temu pa treba še dostaviti, da celo v onih deželah, v katerih so po nas zastopane narodnosti v ogromni večini, kakor na Kranjskem in v Dalmaciji, ne živajo v svojih zmernih in pravičnih narodnih težnjah od poklicane strani one mere naklonjenosti, ki je potrebna, da se primerno in pravično uredi narodne in vzlasti jezikovne razmere v teh deželah.

Vsled teh razmer bo vsakemu jasno, da hočemo do zadnjega porabiti svoje krepko parlamentarno postojanko ter delovati z vsemi silami na to, da se vredi pravično narodna enakopravnost, zagotovljena tudi nam po osnovnih državnih zakonih.

Simpatično pozdravljamo lepe besede, s katerimi se vladna izjava spominja potreb in koristij delavskih stanov. Mi pričakujemo, da bodo v kratkem tem besedam sledila tudi primerna dejanja ter da se bo potom temeljitih prenosov delale na to, da se zboljšajo tako nujne in pereče socialne razmere.

Nasproti pa si ne moremo kaj, da ne bi ob-

žalovali iskreno, da se vladna izjava še posebej ozira na žalostni, korenitih prenosov nujno potrebnih položaj kmečkega stanu, ki se mora označiti kakor steber državnega in socialnega reda in čegar varstvo nalaga državi v dolžnost njena lastna državna korist.

Marsikaj je že v vladni izjavi, s čemer se ne moremo strinjati, vendar smo menenja, da sedanjí trenutek ni pripraven za to, da bi se spuščali v nadaljne podrobnosti. Tembolj, ker niso programi ono, po čemer presojamo vlado ter za stalno nasproti njej določamo svoje stališče kakor stranka. Važnije v tem oziru so osebe, ki so združene v ministerstvu, odločilna pa so njegova dejanja!

Getovo čisiamo zelo vse člene Thunvega kabineta ter jim zaupamo osebno. Toda vse to čislanje in zaupanje ne more odstraniti neprijetnega dejstva, da nobeden izmed členov kabineta ne pozna zelo zamotanih, deset- in desetletja znamenanih razmer južnih dežel, kar je obžalovanja vredno tembolj, ker se ista pomanjkljivost kaže na vseh važnejših uradnih mestih v posameznih ministerstvih.

Nadejamo se pa vendar, da se vlada kar najhitreje ponči nepristransko in temeljito o razmerah naših južnih dežel ter ukrene vse primerno, da se kmalu korenito zboljšajo nezdrave razmere.

Zato hočemo vlado presojati končno po njenih dejanjih in potem uravnati svoje postopanje. — Mi pričakujemo, da se bo vlada zbirala na potrebe prebivalstva vseh v naši zvezi zastopanih kraljestev in dežel in sicer v kulturnem, gospodarskem in narodnostnem oziru ter da odstrani dosedanje, na vseh poljih javnega življenja obstoječe krivičnosti.

Vendar pa nikakor ne moremo prezreti, da je vlada sedaj v izredno težavnem položaju ter da mora pred vsem skrbeti za to, da uvede zopet redne parlamentarne razmere in redne poslovanje zakonodajstva.

PODLISTEK.

Prednja straža.

ROMAN.

Poljski spisal Boleslav Prus. Poslovenil Podravski.

„Korenjaški narod so ti švabi!“ je dejal Polž, ogledujoč si te razstreljene velikane.

„Toda ni jih videti“, je dodal. „Nemara niti ne pridejo?“

A prišli so vendar.

Nekega dne, bile je to v začetku aprila, je Polž po navadi odšel pred solnčnim vsledom iz koč, moleči jutranje molitev in hoté videti, kako bo vreme. Na vsehodu se je nebo jasnile, zvezde so obledele, samo jutrnica je še bliščala na nebu kakor biser in na zemlji so jo pozdravljali sprebujeni tiči svojim žvrgoljenjem.

Kmet je upri oči v meglo, ki je podobno snegu ležala na polju in livadah ter je šepetal: „Kadar jutranja vstaja zarja“. Nakrat pa je začul od one strani, kjer so bili griči, neki trušč. Bilo je to škripanje počasno se pomikajočih voz in glasn razgovor ljudij.

Radoveden in vznemirjen je zdirjal na grič, na katerem je stal borevec ter je zagledal nenavadno karavano. Bila je te dolga vrsta vozov, pokritih s platnom, izpod katerega so molele tu človeške glave, tam pobišna oprava, ali poljedelsko

orodje. Pri vozeh so šli, ali sedeli na kozlih, z nogami, oprtimi ob oje, ljudje v granatnih plaščih in kučmah. Nekaterim vozom se bile privezane krave, za drugimi so se pomikala manjša krčela svinj. Najnazadnje se je pomikal voziček, nekoliko večji od otroškega, na katerem je ležal mož, neganimi pobešenimi do tal, in katerega je vlekel na jedni strani ojeta pes, na drugi pa ženska.

„Nemci grede“, je šinile kmetu v glavo, toda takoj je odgnal te misli. „Nemara so to cigani?“ mislil si je. „Toda ne, cigani se oblačijo v rdečo obleko, na teh pa je le siva in žolta. A nemara so to pilarji? Pilarji ne bi gonili seboj živine; sicer pa, čemu bi hodili semkaj, ko že ni več gozda?“

Tako se je boril kmet z mislimi, ali belje rečeno: bežal je pred jedno mislijo, da — grede naselniki, ki so kupili grajsko posestvo.

„Oni so, ali pa tudi ne“, je šepetal gledaje na cesto.

Med tem so Nemci krenili v doline in čez malo časa jih ni bilo videti več. Kmet si je pomencal oči. Nemara so se razstopili v dnevni svetlobi, ali nemara jih je zemlja požrla? Kaj še!... V eter je zapihal od one strani ter mu znovič prinesel na ušesa počasni ropet koles, škripanje osij in trušč človeških glasov. Na te so se znovič prikazale konjske glave izsa griča, granatne kučme

voznikov, sive plaste vozov in glave Nemk v prižastih rebcih, zavezanih pod brado. Zemlja se je korak za korakom umikala izpod kopit njihovih shajšanih konjev. Že so dospeli na poslednji grič, zalit potekom solnčnih zarkov, pozdravljeni petjem škripancev, katere bode v jeseni lovili in jedli.

Daleč za njimi, kamor niso segale senice njihovih vozov ter je za megle zgijal črni gozd, bile je slišati glas cerkvenega zvena. Ali je isti, kakor navadno, vabil ljudi k molitvi, ali pa jim je oglašal prihod tujega nareda?...

Polž se je ogledal. V hišah, na drugi strani doline, bila so že zaprta vrata, na dvoriščih se nihče ni ganil in getovo li nihče ne bil pritekel pred vrata, ko bi tudi začel kliati: „Glejte, gospodari, koliko Nemcev prihaja!“ Vsačanje so že spali.

Sedaj se je vrsta voz, napolnenih z žlobudraječimi ljudmi, jela pomikati mimo Polževe hiše. Utrujeni konji so šli počasi, pogostoma obsipani z udarci, krave se komaj vlekle nege, svinje so se spodtikale cvile. Samo ljudje so bili dobre volje; smijali se so, kričali ed voza k vozu ter kazali v dolino z rekami ali biči. Naposled so dospeli tje doli, pustili za seboj most ter krenili na levo, na edrpte polje.

(Pride še.)

Zato izjavljamo naravnost, da smatramo za svojo patrijotično dolžnost brez pridruženja in z vso močjo podpirati vlado na tej prvi in nujni skrajni in smo preinjeni prepričanjem, da se v nevarnosti najvišji interesi države, interesi, za katere nas bo najti vsikdar v prvih vrstah na braniku, zveste patrijotičnim načelom, ki so globoko zarisana v srca vseh, od nas sastopanih narodov.

Po škandalih.

I.

Začnimo torej z epilogo!

Človek bi mislil, da kadar govori o delovanju kakega deželne zbor, ne bi smelo biti niti govora o škandalu, ali o pohujšanju, ker ljudje pričakujejo navadno od delovanja takega zbor resnega dela, posvečenega blaginji tam zastopanih; ali Bogu budi potoženo: mi v Istri nimamo, kakor imajo drugod po svetu, ampak imamo le vrsto pohujšljivih prizorov, kakoršnih pošten človek ne more niti poslušati, kamoli gledati.

Ne treba povdarjati tu še posebne, da je sam zakon, ki ubija Hrvate in Slovence v deželnem zboru istrskem. To je zakon o volilnem redu. Kajti isti daje Italijanom večino in daje tudi moč in oblast — onim Italijanom, ki sestavljajo kemaj tretji del prebivalstva Istre. A vzlic temu za nas toli žalostnemu dejstvu moramo v jedrnatem poslušati predbacivanja, da Italijani predstavljajo inteligencije in bogatstvo, pa da oni plačujejo več del davkov državi in pokrajini. Ne, to je samo slepljenje: da utegne biti več učenih Italijanov, o tem ne moremo dvomiti, ker imajo oni različnih možnosti šol, dočim se Hrvat in Slovenec ne privoščajo niti ljudske šole; da pa je na več po številu in vsaj še enkrat toliko, nego Italijanov, tudi o tem smo na čistem. Saj nam to potrjuje tudi uradna statistika, katera getovo ne navaja Hrvatov in Slovencev tam, kjer jih ni našla. Kdo da je bogatejši in kdo da plačuje več davka, o tem pa bi se dalo govoriti. Toda moti se, kdor misli, da Italijani res predstavljajo bogatstvo v Istri, ako ne, da sta že znak bogatstva dolga suknja in visok klebuk. Kajti dovolj je, ako stopiš v kako lasko gnezdo in vidiš siromaštvo italijanskih kopačev, ribičev in obrtnikov. Je bogatih Italijanov, ali ni jih mnogo; a kar jih je, te so skoro sami oderuhi, ki so obogateli sebe s tem, da se upropastili druge.

Kdo more zagotoviti, da Italijani plačujejo več davka, nego pa Hrvat in Slovenec? Kje je ta statistika, iz katere bi bilo razvidno to? Ogromna večina zemljišča je v rokah Hrvatov in Slovencev; dandanes ne more Italijan storiti niti 100 korakov iz svoje gnezda, da ne bi stopil na zemljo hrvatskega ali slovenskega kmeta; tudi obrtnije se je razvilo že precej med našim ljudstvom, a po mnogih krajih so se jeli baviti naši s trgovino; vsaj na malo. Od kodi naj bi torej Italijani plačevali več davka nego mi?

Ali zastoj je, niti ni da bi govorili o tem: zakon je zakon, pa mirna Bosna! In ta zakon, ali vsaj nesrečni način perabljanja istega nas je obdaril z italijansko večino v deželnem zboru in mi moramo računati s tem dejstvom, bile nam to še tako neljubo.

Deželni zbor bi moral biti slika odnošajev v deželi, katere zastopa; deželni zbor, ki naj bi bil posobljene dežele, bi moral enake skrbeti, za dobro vseh, brez razlike stranke, brez razlike narodnosti. Deželni zbor bi se moral ravnati po načelih, splošne veljavnih za zakonodavne zastope. V Istri ni tako: v Istri ima gospodstvo v svojih rokah izvestna klika, kateri je blagor ljudstva zadnja briga; ki teži celo po tem, da bi se vzdržalo sedanje nesrečno stanje, v katerem se najslabše godi kmetu, slovenskemu in hrvatskemu, in si polnijo žepe jedino-le — oderuhi. Človeka spreleta groza, ko vidi in premišlja, kakli odnošaji obstoje in se vzdržujejo po nekaterih občinah Istre. Ali ni, da se moramo pejekati Bogu, da občine, kakoršne so Kanfanar, Sanvienti, Reč, Labinj, ješe pod upravo treh štirih Karnjelov, mej tem pa mora bedno ljudstvo naše živeti brez vode, brez cest, brez šol, ter gledati dan za dnevom, kako mu jemljejo kos za kosom njegovega imetja? Ali je dostojno za mesteca, kakoršna so Ravin, Vodnjan, Poreč, Koper, da imajo v sebi take bede?

Naveli sme nekoliko imen v izgled, kakih sadov je doneslo italijansko gospodstvo v Istri in da vidimo, kakli odnošaji nastajajo v deželnem zboru istrskega hoče identifikovati z italijanskim ljudstvom.

Ne, ta večina ni izraz volje italijanskega ljudstva! To je klika, ki nadaljuje del beneške sinjorije v pogube ljudstva, in bilo isto ali slovanskega ali italijanskega plemena: isti cilj, ista sredstva! Beneška gospoda se mesili, da je ljudstvo tu le za to, da plačuje desetino, da polni ladije, da dela za nje: to isto dela tudi danes gospodujoča klika. Ista neče, da bi se pomagalo ljudstvu, ona hoče, da ljudstvo ostani v tmini, da ostani materialno odvisno, a duševno pokopano, priklenjene na grudo zemlje, ki je hrani borno.

Proti klikki stoji v zbornici manjšina, katera predstavlja tuge in bedo hrvatskega in slovenskega ljudstva, med tem ko italijansko ljudstvo nima niti jednega zastopnika, ki bi se vestno zavzemal za njega blager.

Kdor se le količkaj spominja naše zgodovine pod sv. Markom, ta mora vedeti, kako težavno je položeno hrvatskim in slovenskim poslancem v zbornici, kjer vl da nadaljevanje beneškega nasilja. Proti sv. Marku — to je: proti Benetkam — ni bila možna epozicija; kdor jo je hotel tirati, igral je se svojo lastno glavo. Tam so nasilniki govorili na kratko: „tako hočemo in tako mora biti!“ Gorjé onemu, ki bi se bil drznil nasprotovati jim!

Ali nimamo danes istega postopanja? Ali ne bi hotela klika, da bi naši zastopniki niti ne hodili v zbornice, ali da bi, prispevali vanjo, vrgli od sebe svoj narodni značaj? In taka večina, ki ne pozna parlamentarnih načel, ki gazi prava ljudstva, ki prezira zakone in cesarske naredbe, ki neče delati za dobro ljudstva, taka večina je v nas — vse mogoča! Celo podpirana je v njenem nasilnem delovanju od onih krogov, ki bi morali paziti na to, da se ne godi krivica nikomur

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 30. marca 1898.

Državni zbor. Včeraj je nadaljevala zbornica razpravo o izjavi vlade, toda završila je ni. Prvi je govoril nemški liberal dr. Menger. Njega izvajanja so kulminirala v trditvi, da so se žalostnimi dogodki iz najnovejših časov kršili zakoni in da so se razrahljale pravne podlage države. Najžalostnejše pa da je to, da se je tako kršenje vršilo na mestu, kjer bi se morali ustvarjati zakoni. Nemci da so globoko oškodovani po takem kršenju zakonov v njih pravicah in zahtevah. Oni bodo zahtevali od vsacega ministerstva, da se odstranijo taka kršenja, sosebno pa, da se odpravi jezikovne naredbe. Slednjič je izjavil gospod Menger, da je vzajemnost med vsemi Nemci neizogibno potrebna v tem trdem, vsiljenem jim boju. — No, gospod Menger je že dobil pojasnile od gospoda Schönererja, kako si misli vzajemnost ta med Nemci sedaj najmočnejši mož. In ne pome-rejo tudi gosp. Mengerju vsi še take bojovito zveneči goveri: ali bode meral igrati samotno ulogo, odkazano od gosp. Schönererja njemu in ostalim „voditeljem“, ali pa sploh ne bode igral nikake uloge. So taki časi zdaj! — G. Menger je posebnim, teča hlinjenim moralnim zgražanjem govoril o „nezakonitostih“, ki sta jih baje počenjali vlada Badenijeva in večina zbornice. Toda, kakor rečeno: to zgražanje more biti le hlinjeno, kajti jezikovne naredbe so Nemci poznali, predno so izišle, in niso imeli nič proti njim, ter je začela vsa gonja še-le potem, ko je Schönerer jel vihteti svoj bič in so se raznim „voditeljem“ jele tresti hlače radi mandata. Torej: le ne toliko potrate z zgražanjem, ki ni pristno.

Izjavo dra Šusteršiča v imenu Slovanske kršanske-narodne zveze prinašamo doslovno na drugem mestu.

Jako ostro je govoril poljski socijalist Daszynski, napadal je grofa Badenija, poljsko plemstvo, upravo v Galiciji in Mladočehe. Sarkastično je omenjal tudi nemške vzajemnosti, češ: kaka vzajemnost je to, ki se more odpovedati tudi brzojavnim potom? (Govornik je menil tu brzojavko, s katero je glasoviti Schönerer od Bodenbacha doli napevedal ostalim nemškim skupinam — vojne!) Govornik je povdarjal, da jedina državna

stranka so socijalisti, ker le oni bodo mogli pomiriti narode.

V imenu Rumunov je govoril podpredsednik Lupul, izjavivši, da njegov klub se drži adrese večine. Podpirati hoče vlado, dokler bodo nje nakane v soglasju z nazori kluba.

Kršanski socijalist Scheicher je naznačil solidarnost njega semišljenikov z drugimi Nemci v narodnih vprašanjih.

Slednjič je izjavil grof Palffy v imenu konservativnega plemstva, da pozdravlja zadovoljstvom izjavo grofa Thuna, sosebno pa odstavek o jednaki pravici za vse.

Ko je prijavil predsednik, da po želji, izraženi od več strani, postavi na dnevni red prihodnje seje najprvo nujne predloge za podpore bedo trpečemu prebivalstvu, se je uprl temu jedino glasoviti Wolf, sbok česar je prišlo do surovega spopada med njim in drom. Luegerjem, najbrže v boljšo ilustracijo nemške „gemeinbürgschaft“.

V tej seji je stavil dr. Laginja nujni predlog za pomoč bednemu prebivalstvu v Primorskem, kateremu naj bi se dalo živeža, žvepla in modre galice. — Posl. Spinčić je interpeliral radi sušenja močvirja na Krku. Slednjič se je predstavil zbornici nedolžni volk, kateremu kali vedo tisto hudobno jagnje. Gospod Lenassi iz Gorice je prosil vlado, naj za božjo voljo čuva Italijane pred slovenskimi provokacijami in si je v tej strašni bedi vendar še dovolil kruto šalo, zatrdivši, da se v Gorici konfiskujejo le italijanski listi, slovenski pa ne. Železno čelo!

Poljaki v Prusiji. Včeraj se je vršila razprava v državnem zboru nemškem o projektu za podvojenje fonda za kolonizacijo in ponemčevanje Poljakov. Govoril je proti temu projektu Poljak vitez Koscielski, ki je bil še malo časa temu, zagovornik ideje, da naj bi se pomirili Poljaki in Nemci in ki je na dobrem glasu tudi v viših krogih. Med drugim je rekel: Med Poljaki in vlado je nastal velik razpor. Vlada je v tem razporu pripravljala se stranka in ob enem tudi sodnik. Poljaki se kaznujejo brez dokazov, da so res krivi. Kar ste vi (Nemci) obsojali v pravdi Zole, to izvajate desledno doma proti nam. Obdolžujete nas vsakovrstnih reči, tako tudi velikopoljske agitacije, na kar pa Poljaki že davnej ne mislijo več. Ni čuda, da so Poljaki ogorčeni, radi krivičnih zakonov, ki jih sklepate proti njim. Ne Poljaki Nemce, ampak Nemci hočejo uničiti Poljake bojkotom. Mnogo Poljakov je dobilo tudi pretiina pisma. Če sme še tako zvesti in lojalni vendar se nam vedno kriči: Križaj ga, križaj ga!

Proti projektu je govoril tudi princ Radziwil. Za projekt sta govorila Stohlberg in finančni minister Miquel. Ta je rekel, da je tak projekt neizogibno potrebna stvar, da se odvrne popoljšanje.

Taki so Nemci, kjer-koli jih srečaš! Spor med Španjsko in Zjedinjenimi državami severoamerikanskimi. Duhovi so se pomirili nekoliko, ter je vendar nade, da se spor poravna na lepem. Španjska vlada hoče poskusiti vse, da prepreči vojne, dokler ne bodo v nevarnosti čast in ugled Španjke.

Rusi na skrajnem Vztoku. Pogodba mej Rusijo in Kitajem se je podpisala predvčerajnjem. Ruski minister Muravjev je razposlal vsem zastopnikom Rusije okrožnico, v kateri nalaga istim, naj naznanijo dotičnim vladam, da je Kitaj prepustil Rusiji pristanišči Port-Artur in Talien-Van. Neko oficijelno rusko poročilo povdarja, da s tem se ni kršila korist drugih držav, marveč ta pogodba nudi priliko vsem naredom sveta, da stopijo v zvezo z obrežjem Rumenege morja.

Različne vesti.

Volitve v komisiji za osebno dohodarino. Te volitve se vrše ravno kar. V Trstu sta dva cenilna okraja: okraj mesto in okraj okolica. Vsaki okraj ima svoje posebne cenilne komisije. Uvazuje vse hipne okolnosti smo sklenili, da se v mestu za leto ne udeležimo volitev, pač pa je društvo „Edinost“ razposlalo okrožnico vsem volilcem III. voliln. razr. v cenilnem okraju okolice. V okrožnici so podana najprej najnujnejša navedila za volitev in potem se priporoča členom komisije za ta razred gospod Andrej Černe, umirovljeni strojevodja na Greti,

njegovim namestnikom pa gosp. Ivan Balanč, po-
sestnik na Prosoku. Prosimo torej še enkrat gg.
volilce, naj natančno napišejo ti dve imeni vsake
posebej na svoji glasovnici. Sleherni volilec je do-
bil poleg legitimacije tudi dve glasovnici: jedno
za volitev člana komisije, jedno za volitev njego-
vega namestnika.

Istotako opozarjamo še enkrat:

da se bode volitev vršila jutri v petek v šoli
Via Nuova št. 22.;

da se prične ob 10. uri in bode trajala do
dveh popoldne;

da mora sleherni volilec podpisati obe gla-
sovnici;

da se more voliti osebno, ali deposlati po
pošti obe glasovnici z legitimacijo vred volilni komi-
siji na označenem kraju;

da v poslednjem slučaju treba frankirati
pismo, sicer je ne vsprejme komisija; in slednjič
da je v velikem interesu davkoplačevalcev
sami, da se polnoštevilno udeležijo volitve in da
oddajo svoje glasove možema, ki v polni meri za-
služita vse njih zaupanje.

Cesarjev jubilej. Prihodnjo nedeljo se bode
nadaljevalo posvetovanje v „Del. podp. društvu“
radi načina proslave cesarjevega jubileja. Sosebno
bode izvoliti definitivni odbor in pa organizovati
nabiranje prispevkov v že določeni namen. Stvar
bi morala okoličane zanimati še posebno, ker od
načina proslave bode imela korist v prvi vrsti ona,
oziroma nje udeležba se mladina. Nadejamo se torej,
da bode vsa okolica najintenzivneje sodelovala v
dvojni prevzvišeni namen: v prvo, da mi Slovenci
proslavimo cesarjev jubilej na način, ki bode do-
stojen tradicionalne zvestobe naše, in v drugo, da
se v čim večji meri doseže blagotvorni namen v
prespeh in korist naše mladine. Posvetovanje se
prične ob 10. uri.

Župnikom v Šmarji pri Kopru je imenovan
gosp. M. Šušelj, do sedaj duhovnik v Vatovljah.
Res ne vemo, komu bi čestitali prej in srčneje ali
novemu gospodu župniku na zaslužnem povišanju,
ali pa župljanom, da so dobili takega moža svojim
pastirjem!

Za družine zaprtih Barkovljanov je nabral
„Narodni eksekutor“ v „Narodnem domu“ v Bar-
kovljah 8 kron in 40 stotink ter v gostilni pri
„Starcu“ in „Rumeni hiši“ 4 krona 50 stotink.

6000 rojanskih katoličanov ali svetovalec
Piccoli. Pod tem naslovom nam pišejo iz Rojana:
Gospod urednik! To veste Vi in to vedo vsi lju-
dje, kako je bilo v naši župniji pod pokojnim žup-
nikom Thalerjem. Z eno besedo: tu je vladal
mir božji med župljani! Nikomur se ni godila
krivica, nikomur se ni skrivil ni eden sam las,
kar se tiče cerkvenih slovesnosti. Ali slutiti smo
še pred smrtjo blagopokojnega gospoda župnika,
da se stvari zasudejo na slabo. Ko je bil pokojni
Thaler še živ, rogovili so že nekateri gospodje
tako, da je blagopokojni, na smrtni postelji,
vskliknil bolešno: „Uboji Rojan, ubogi Rojan!
Gorjé ti po moji smrti!“ In le prehitro se je za-
čela uredničevati žalostna slutnja njegova. Komaj
je pokojni župnik zatisnil svoje trudne oči, že je
jel žugibati Izrael, kako bi spravil Rojan pod
svoje zastavo. V ta namn so iskali in tudi našli
zastopnika cerkve prav po svoji volji in hitro je
prišlo v naši cerkvi do usodnih sprememb, vzle-
baje še danes veljavnemu pravilu: Nihil inno-
vetur! Nikakih novotarij!

Nad 6000 župljanov nas je prosilo solznimi
očmi višega pastirja, da bi ostalo v naši cerkvi
kakor je bilo. Toda novi g. župnik je uvažal dalje,
kakor je hotel. Vedoči, da mu je gotova pomoč
naših nasprotnikov, ni se brigal za nas in menda
za višega pastirja tudi ne! Celó vsklikal je na
propovednic: „Ta sem jaz gospodar in drugi ste
hlapci!“ Izrael ga je podpiral in zastoj se bile
vse naše prošnje! Vsi protesti naši so bili bob ob
steno in šli smo vedno — na slabše! In sedaj si
ne vemo pomoči ter vsklikamo uzalosteni: Kam
pridem, ako ne posegane božja roka vmes?!

Sedaj bi hotel onorevole Piccoli, da se odpravi
iz naše cerkve še to malo pravice, ki jo uživa še
naš jezik! In da bi prevzvišeni ugodil taki ne-
zaslišani, grešni zahtevi?! To ni mogoče! Saj je
čul prošnje te like večine rojanskih župljanov, ki
so ga prosili solzami v očeh, naj jim varuje pra-
vice, ki so jih uživali, odkar obstoji rojanska cerkev!
Saj žive tu Slovenci, saj stoji cerkev na slovenskih

tleh! Saj je pomagal sam presvetli cesar za zi-
danje te cerkve! Okefčen v kratkih hlačah, pe-
domače Papež, je šel v avdienco na Dunaj prosit
podpore. In sedaj bi nas hotel Izrael poditi iz te
cerkve! Sedaj bi hotel onorevole Piccolijvzkriti
vso pravico 6000 župljanom?! V tako krivico da
bi privolil prevzvišeni vladika? Te ni mogoče!
Zato se nadejamo mi verni Slovenci in katoličani,
da se naš viši pastir ne da preplašiti od židovskih
nasprotnikov in njih pedajačev! Vladika: ne vajte
se! Vi imate v svojih rokah pastirsko palico.
Držite jo trdno, ne dajate je iz rok! Vi ste naš
voditelj in učenik in v cerkvi se ne sme zgoditi,
kar zahteva — žid! Glas 6000 župljanov mora
veljati več, nego pa glas kakoga — Piccolija!

Tako slatiijo naše uboge ljudi! Iz Pebevog
pri Kopru nam pišejo:

Dne 20. t. m. sta šla od tu dva moža v
Koper, da bi tam kupila vsaki po jednega prašiča.
Ves dan sta ogledovala prašiče, ne da bi bila kaj
jedla in pila. Kupila pa nista ničesar. Na večer
sta šla v krčmo. V isti hip je prišla v gostilno
tudi dvojica Lahov. Govorjeno, storjeno: jeli se
igrati takozvano „mora“. Naša lahkomišljena moža,
ki sta nesla v Koper lepo svotico 40 glđ., prinesla
sta domov — 2 nvč.!

In ko je od jednega zahtevala stara mati, le-
žeča na postelji, naj privede v hišo prašiča, je mož
zaklel ter odgovoril srdito: Lah i ima je mo-
je ga prašiča! — Druzega je vprašala njegova
žena: „Mar vama nista hotela hoditi prašiča, ker
sta došla tako pozno?“ Mož je molčal jeano, žena
pa je skočila iz postelje, da bi videla prašiča.
Mislite si lahko žalost uboge žene! Ti neumneži
delajo za 70 nvč. na dan. Vso zimo so spravljali
krajcarje skupaj, da bi na spomlad kupili prašiča
in sedaj imajo Lah i v žepu njih denarje. Vrh tega
sta se dotičnika vračala onega dne domov še bolj
lačna, nego navadno, kadar prihajata z dela. O
pamet, pamet! Ta dogodek bodi v pouk in svarilo
drugim!

Narodni prestopki. Izgled. Odličen narodnjak
nam pripoveduje: Če le morem, se izogibljem na-
rodnim prestopkom. Vendar se mi je pripetilo nekaj,
sicer malenkostnega na sebi, ali značilnega. Včeraj
sem vstopil v neko tobakarno. Kupil sem si ci-
garet. Cigarete sem zahteval v italijanskem jeziku.
Na to je došel ravno tje kaj neki delavec, ki je
pa zahteval „en paket tobaka za sedem“. On,
priprosti delavec, je postopal pravilno, ker je za-
hteval lepo slovensko, jaz pa, ki mislim, da vsikdar
vršim svojo dolžnost do svoje narodnosti, nisem
steril tega. Kakor jaz, take je bil poslužen tudi
on. Da govorim odkritosrčno, moram reči, da me
je bilo ta moment sram samega sebe ob takem
vzgledu. Ker sem gotov, da greši še veliko drugih,
kakor sem jaz grešil, navajam tu ta slučaj v iz-
gled. Jaz bodem pazil odselej, da se mi ne pripeti
več kaj takega ter priporočam tudi drugim, naj
se poboljšajo v tem pogledu. Kajti, kaj nam haane
samo govoričenice, da bodimo narodni in da za-
htevamo zmira in povsod le v svojem jeziku, če
pa tega — ne izvajamo?!

Kako si znajo pomagati Italijani. V hrvatski
občini Buzet v Istri, kjer je le v Buzetu samem
par sto poitalijančenih Hrvatov, napravili so na
novem zvoniku hrvatski in italijanski napis v spo-
min, kedaj je bil sezidan.

Buzetskimi Italijanom se je zdele tako po-
stopanje krivično, ter so se pritožili radi tega na
namestništvo, češ, da tak napis razburja njihove
živece. Ker pa niso dobili že nekaj časa odgovora
na to njih pritožbo, so si pomagali sami. „Piccolov“
dopisnik javlja namreč, da je hrvatski napis že
zginil, ker ga je nekdo po noči izklestil. Že tako
početje je same na sebi drzno in grdo. Še nekaj
druzega je videti v tem, namreč, da nimajo Italijani
spleh nebenega obzira do oblasti, marveč se iz
istih cele norčujejo, kar se da potrditi s tem, da
je napisano v „Piccolu“: „izklesanje hrvatskega
napisa je torej prehitelo odgovor namestništva, in
če je tak odgovor tudi že na potu, bil bi sedaj že
zakasnen“.

Kaj znači tako pisanje, si lahko tolmačijo
oni, katerih se to tiče v prvi vrsti. Zalasko ljud-
stvo je to naravnost pouk, kako naj postopa v
jednakih slučajih! Tu se kar na javni ulici pro-
vedujejo samopomoč tudi za take slučaje, ko se
hoče storiti — krivica!

Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in
okolice naznanja svojim členom vinogradnikom, da
ima na razpolago še okoli 1000 bilf v svojih tr-
nicah na Opčinah in v Lonjerju in sicer iz vrst
„monticola“, „solonis“ in „portalis“. Kder jih želi
še dobiti, naj se oglasi prej ko mogoče v družbini
pisarni v Trstu, via Geppa št. 14 v l. nadstropju,
in sicer dopoldne od 9—11. ure.

Odbor „Kmetijske in vrtnarske družbe za
Trst in okolice“ bode imel svojo redno sejo v
petek 1. aprila t. l. ob 2½ uri popoldne v svoji
pisarni ulica Geppa št. 14. I. nadstropje.

Slovanska Čitalnica v Trstu priredi prihodnjo
soboto dne 2. aprila t. l. v društvenih prostorih
koncert na kerist družbe sv. Cirila in Metoda, na
katerem bode sodeval tudi ženski tamburaški zbor.
Vspored prihodnjič.

Vabilo na CXIV. odborovo sejo „Slovenske
matice“, ki bode v ponedeljek dne 4. aprila t. l. ob
petih popoldne v društvenih gisarniških prostorih.
Vspored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Odobrenje
zapisnika o 113. odborovi seji. 3. Poročilo go-
spodarskega odseka. 4. Poročilo književnega odseka.
5. Poročilo književnega odseka. 6. Poročilo taj-
nikovo 7. Slučajnosti.

Darila. O priliki velikega koncerta „Slovan-
skega pevskega društva“, podarili se gg.: Matko
Mandič 50, Krizek 50, Perpar 40 in N. N. 25 nvč.
Društveni odbor izreka prirčno zahvalo gg. da-
rovalcem.

Brzjavni promet s Turčijo in Kreta. Od
sedaj naprej se mereje brzjavke, naslovljene na
grške ministre in konzule v Turčiji, zopet odpošil-
jati tudi v tajnem narečji. Nadalje so se opustile
omejitve za pošiljanja privatnih brzjavk na Kreta.

Zabavni vlak med Trstom in Nabrežino bode
vozil tudi letos vsako nedeljo in praznik in sicer
že od 3. aprila naprej po znižani ceni. Odhod iz
Trsta bode ob 4. uri 25 min. pop., prihod v Na-
brežino ob 5. uri 8 min. Odhod iz Nabrežine ob
10. uri 10 min zvečer, prihod v Trst ob 10. uri
50 min. Vlak se bode vstavljaj vsakikrat na po-
stajah Miramar in Grljan.

Nov slovenski odvotnik v Mariboru. Dr.
Radoslav Pipuš, dosedaj odvet. koncipijent pri dr.
J. Sernecu v Celju, je odprl v Mariboru (Tegat-
hofova ulica št. 10) odvetniško pisarno. Precej
zanemarljeno je narodno delovanje v Mariboru.
Gosp. dr. Pipuš, ki je delaven in vstrajen mož,
se poprime gotove z vso odločnostjo narednega de-
lovanjain nadejati se je tudi vspehov.

Vabilo! Podpisani vabi vse družabnike in
družabnice „Delalskega podpornega društva“ na
posvetovanje o sestavi novega odbora, ki se bode
vršilo prihodnjo nedeljo, dne 3. aprila ob 5. uri
popoldne v društvenih prostorih. Ker je odbor
voditelj in varuh vsakega društva, je dolžnost
členom, da se zanimajo za to, kako je sestavljen
isti. To resnico naj uvažujejo gg. členi tudi ob tej
priliki!

Zlobec Anton,
načelnik nadzornikov.

Nova opera „Stara pjesma“ slovenskega glas-
benika Viktorja Parme je dosegla v gledališču za-
grebskem popolen vseh. Zagrebški listi hvalijo
sesebno Parme veliko bogastvo na melodijskih ide-
jah in pa tehniško dovršenost najnovejšega umetvora
njegovega. Čast rojaku, ki dela čast našemu redu!

Tisoča predstava. V torek zvečer je doživela
Freudenreichova igr „Graničari“ svojo 1000. pred-
stavo v gledališču zagrebškom.

ZALOGA POHIŠTVA

tvrdke

Alessandro Levi Minzi
TRST

Via Riborgo 21 in Piazza vecchia 2.

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov
lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal,
vsakovrstnih slik, žimnic in pogrinjal. Na
zahtevanje ilustrovan cenik zaštonjln franko.
Naročeno blago se stavlja na parnik, ali
na železniško postajo, ne da bi za to ra-
čunal stroške

Izpred porotnega sodišča. 22letni Matej Tocigl iz Lesice v Dalmaciji je bil zatožen, da je dne 25. decembra vrgel na tla Ivana Corradinija, kateri se je tako pobil, da mu je prišlo slabo. Razven tega je Tocigl še porabil priliko, da je ta hip oropal Corradinija za 4 gld. 50 nvč. Včeraj se je vrnila pred porotniki razprava proti Tociglu. Porotniki so potrdili soglasno, da je Tocigl kriv repa. Obsojen je bil na to na 5 let ječe.

Samomor. Še le osem mesecev je temu, odkar sta se poročila soproga Leban, bivajoča v ulici Artisti št. 4. Zadnji čas je pojemala sreča in zadovoljnost v tej družini. Vzrok temu je bil ta, da se je zagledal v novoporočeno Josipino Leban neki mladenič, kar je menda prijalo njej kolikor to niko. Soprog je doznal o tem.

Mladi soprog je moralo biti zelo težko in ni mogla več prenašati notranjih hudih bojev. Kaj je sklenila torej in tudi izvela?

Predsinoti okoli 6. ure zvečer je šla od doma. Dospela v ulico Velte je požrla kakih 300 gramov zreplene kisline. Posledice so nastopile takoj. Komaj je vstopila v vežo št. 2 v iste ulici, že se je zgrudila v groznih bolečinah na tla. Njeno zdihovanje so začeli nekateri, ki so se ji približali in so pogodili kaj, kaj se je zgodilo. Prenesli so jo na rešilno postajo Trevesa. Ker pa se je opazovalc Treves prepričal takej, da je nevarnost velika, je naredil voz in jo je sproved v bolnišnico. Komaj je došel voz z nesrečnico v bolnišnico, je ta že zdihihla v zadnjič. Pomilovanja vredni soprog pokojnice je doznal o tem še le kasneje zvečer, ko se je vrnil domov iz službe.

Najdene reči. Na cesti Saverio Saverović je bil najden zastavni listek zastavljavnice Duseich za nekaj perila. Kdor ga je zgubil, naj gre na policijo ponj.

Najnovejše vesti.

Dunaj 29. (Državni zbor.) Predno je zbornica prešla na dnevni red je zahteval posl. dr. Verkauf (socialist), da se mora razpravljati pred razpravo o predlogi za pomoč bednim o njegovem najnem predlogu radi konfiskovanja časnikov, ki so prinesli interpelacije stavljene v zbornici poslancev. Ta predlog ni dobil potrebne dvetretjinske večine.

Predsednik je pozval posl. Dazynskega na red radi nekega izraza, ki ga je rabil v prejšnji seji o ministerstvu ogerskem.

Potem je začela razprava o predlogih radi podpora prebivalstvu trpečemu bode.

Washington 30. V senatu je izustil Mason jako bojevit govor proti Španjki in je zahteval vojno. Sedl je predložil resolucijo, s katero pooblašča predsednika Mac Kinley-a da stori korake potrebne za prepodenje Španjcev s Kube. Resolucija se je izročila komisiji za znanje stvari. Allen je predložil resolucijo v prilog neodvisnosti Kube. V hiši reprezentantov je predložil Bell jednake resolucije.

Viljelmov čaj

od Frana Wilhelm-a lekarnarja v Fünfkirchen (spodnje Avstrijsko).
dobiva se v vseh lekarnah.
Paket stane 1 gld. a. v.

Trgovinske brzojavke in vesti.
Brazimpesta. Pšenica za sept. 9.06—9.07 Pšenica za spomlad 1898 12.44 do 12.45 Oves za spomlad 6.60—6.62
Rž za spomlad 8.61. 8.62 Koruza za maj-juni 1898 5.23 5.24
Pšenica: ponudbe in povpraševanje omejeno. Prodaja. 10.000 meterskih steter. Vreme: oblačno.
Havre. Kava Sant od avgorajo za marc 24.75 za juli 25.25 frankov za 50 kgr.
Hamburg. Santos good average za mesec mare — za maj 23.50 za september 29.50 za december 30.

Dunajska borza 30. marca 1898.		
	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	102.10	102.10
„ „ v srebru	101.95	101.95
Avstrijska renta v zlatu	122.25	122.50
„ „ v kronah	102.10	102.15
Kreditne akcije	364.75	364.75
London 10 Let.	120.45	120.45
Napoleoni	9.53	9.53
20 mark	11.75	11.75
100 italij. lir	45.—	44.95

Izvežbanega pisarja

isče za svojo pisarno
Dr. Matej Pretner, odvetnik
v Trstu, Corso Piazza S. Giacomo šte. 1.

100 do 300 gld.

zamerejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher VIII. Deutschgasse 8, v Budimpešti.

Slovenci!

Podpisani odprlje svojo gostilno v ulici Molin grande šte. 4, uprav nasproti javnega vrta, kjer se točijo pristna vipavska in istrska vina, kraški teran ter pivo v sodčkih in boteljkah. Postreže z izvrstno domačo kuhinjo in pravimi kranjskimi klobasami. Nadejaje se obilnega obiska od strani slovenskega občinstva beleži se udani
Rep Anton.

Svojik svojim!

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

Gostilno „All' Appuntamento“
v ulici Geppa št. 10.

Točim izvrstna vina: dalmatinsko in naravno istrsko, črno, kakor tudi belo in vedno frišno pivo.

Skrbel bodem tudi, da vstrežem gostom z okusnimi jedili.

Priporočam se za obilen obisk
udani

Jakob Purkart

Naznanilo.

Podpisani naznanja svojim rojakom in Slovincem, da

prihodnjo nedeljo odpre svojo gostilno
v ulici Madonnina št. 29.

Poleg gostilne je

— vrt za igro na kroglice. —

Točil bode dobra vina, vipavska in istrska, kraški teran ter

KOZLERJEVO PIVO.

Zagotavlja se točno in dobro postrežbo se priporoča torej vsem narodnjakom, da bi ga podpirali obilnim obiskom. Spoštovanjem
Martin Marc.

Vinograd

na Greti, precej raztegnjen, s prav lepo lego proti jugo-zahodu, s kmetijsko hišo in gospodarstvenimi prostori odda se v najem od jeseni tek. 1. naprej. Podrobneje pri uredništvu tega lista.

Krojaška obrt

Podpisani sporočam slavnemu občinstvu, da izdelujem možke obleke po najnovejem kroju za vsaki stan in po želji. Dela se izvršujejo hitro in točno. Priporočam se torej za obilno naročbo.

Odličnim spoštovanjem.

Gregor Kos,
krojaški mojster v Podmelcu.

Pri 4 letnih časih Barriera vecchia št. 7

Prilika za praznike in novo leto. Velika zaloga zimskih ogrinjal (šjalev) v vseh barvah po gld. 3.60 in gld. 1.20 Zbirka frštanja v raznih risanjih od 20, 30 in 37 nvč. Možke srajce bele in barvane od 90 novč. naprej. Maje iz pliša za gospe po 65. 75 nvč. in več

samo v prodajalnici

Pri 4 letnih časih Barriera vecchia št. 7

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL
Rafaela Italia
Via Malcanton št. 1.
Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, zimnic in peresnic, ogledal in železnih blaganj, po cenah, da se ni bat konkurence.

PRSNI PRAH (prah za izvoščeko)

(ne kašljaj).
najbolje sredstvo proti kašlju, hripavosti, zasliženju, nahodu in drugim kataričnim afekcijam.
Škatljica z navodilom po 30 mrvč. Dobiva se jedine v lekarni PRAXMARER, „Pri dveh zamoreh“ občinska palača, Trst.
Zunanje naročbe izvršujejo se obratno pošto.

ZAVOD

za uniformiranje in civilna krojačnica
FRANA JIRAS

ulica Caserma št. 9

priporoča se za napravo uniform in civilnih oblik.

Postrežba poštna.

Zaloga vseh vrst za uniforme po originalnih tovarniških cenah.

MEHANIČNA DELAVNICA

Josipa Matzenik & Karola Aito

Via S. Catterina št. 5 Via S. Catterina št. 5

vabi gg. kolesarje na ogled strojev, model 98, lastnega izdelka, iz najboljšega angleskega materiala; modeli elegantni, posneti po angleških in ameriških.

Gladek tok se jamči.

Popravljenja v tej stroki izvršujejo se točno in natančno. Prodaja pripadkov. — Lastna peč za nikliranje.

Hotel Volpich
„pri črnem orlu“ (Aquila nera)
TRST
Via S. Spiridione, Corso, Via S. Nicolò,
najbolj v središču
popolnoma na novo opravljen.
KOPELJI, VOZ K VSEMI VLAKOM.
V prithjeju „Restavracija Pilsen“
od F. Volpicha.

Plute (šuri) za cepljenje trte

prevrtane in preklane

izdeluje in prodaja v različnih vrstah po najnižjih cenah

L. NAIRZ v TRSTU

Via Torricelli št. 16.

Izvršujejo se naročbe le od 1000 komadov naprej.

A. Cukerin 350krat slajši od sladkorja, kos po 2 nvč.

B. Cukerin 180krat slajši od sladkorja, kos po 1½ nvč.

C. Cukerin v malih pastilkah, kos po 1 nvč.

razpošilja najmanj 100 kosov proti poštenu povzetju.

Indriček Dojčec
Nusle-Praga.

Trgovcem velik skonto.

Svetovni patent
vložilnih podplatov iz neogorljivega platna, asbest
Nova iznajdba, katere je poklicana kakor rezultat dolgih poskusov in velikega truda, vzdržati nogo, jeden najvažnejših organov človeškega telesa vedno zdravo. — Ne več transpiracij, kurjih oči, kožnih trdov, ozebkov, žuljev, ne potnih neg, vedno zabranjeno proti mrazu in mokroti. Po kratki uporabi olajšanje hoje pri vsakaterem, ki nosi čevlje z dr. Högges a patentovanimi podplati iz asbesta.
Cena paru 1 gld 20 nvč. ali M. 2.
Pošilja se le proti povzetju ali predplačilu zneska. — Prospekte, zahvale in pojasnila gratis in franko.
Glavna zaloga v Budapešti. Ogerska tovarna za čevlje VI. Eperker gasse št. 35. — Prekupce se išče.